

Nina Tangnæs Grønvold, lege og politiker med utallige verv, lurer på om det er på tide å komme tilbake til helsevesenet. Å sitte i styret til Ullevål universitetssykehus har inspirert. Er det helseminister hun vil bli?

Intervjuet: Nina Tangnæs Grønvold

Tilbake til helsen?

Politiker og lege Nina Tangnæs Grønvold bor på tomten til det gamle Rikshospitalet. Jeg møtte henne i kafeen i første etasje, hvor Rikshospitalets kantine en gang lå. Nina er utdannet lege, men etter tiden som turnuslege og en periode med doktorgradsarbeid forlot hun medisinen til fordel for politikken. Ifølge CV-en hennes har hun hatt 30 forskjellige verv siden 1992, og sitter for øyeblikket i sju styrever, blant annet for Ullevål universitetssykehus. Hun er også seniorrådgiver i LOs samfunnspolitiske avdeling.

Nina var ikke politisk aktiv som ungdom, men ble raskt involvert i både det ene og det andre da hun begynte på medisinstudiet.

– Jeg ble ganske fort engasjert i studentpolitikken, først som representant for medisinstudentene. Etter hvert ble det mer generell politikk enn det ble medisinstudentpolitikk, selv om jeg engasjerte meg med liv og lyst i begge deler, sier Nina.

– Og du var leder i Sosialdemokratisk Studentforbund?

– Jeg begynte å få litt ansvar etter hvert og ble utfordret til det. Det var morsomt, men det var også en veldig bratt læringskurve. Det er nok rett å si at mitt politiske engasjement har handlet mye om læring og refleksjon, sier Nina.

Og etter svarene hennes å dømme stemmer nok det. Hun tenker seg om før hun svarer, kommer på nye spørsmål som hun også svarer på, og reflekterer over hva forskjellige hendelser viser om henne. Hun fortsetter:

– Jeg er nok ikke en politikertype som føler at jeg sitter med alle svarene. Mitt engasjement er at jeg har noen grunnleggende verdier sterkt i meg og en sterk driv i forhold til å forstå hva som er viktig for bygging av et samfunn.

– Hva er dine grunnleggende verdier?

– Det er rettferdighet og solidaritet, trygghet og frihet. Jeg har det synet at mennesker er avhengig av trygghet rundt seg, av sikkerhetsnett og av et velorganisert samfunn for å kunne føle seg frie. Jeg har også

et sterkt miljøengasjement. Det er viktig å se klimautfordringene som en del av kampen for global rettferdighet og solidaritet.

Disse verdiene gjorde nok at hun passet bra inn i Fremtiden i våre hender hvor hun var styreleder i en femårsperiode.

– Det som tiltalte meg med Fremtiden i våre hender, var først og fremst det tredelte perspektivet. Søkelyset på sammenhengen mellom rettferdig fordeling, miljø og menneskenes forbruk og livskvalitet. Det føltes veldig riktig for meg.

– Hva er du selv villig til å gi opp?

– For noen år siden ga jeg bort min gamle turnuslegebil og har siden basert meg på sykkel, taxi og medlemskap i Bilkollektivet. Der jeg bor, driver vi omfattende søppel-sortering, og jeg prøver å bidra i min lille verden. Men jeg må nok innrømme at jeg er for materialistisk til å fremholde meg selv som noe godt eksempel.

Krevende å være ung lege

– Kan du fortelle litt om tiden din som turnuslege ved Tynset sykehus?

– Da jeg skulle gå ut i turnus, opplevde jeg faktisk at en person henvendte seg og brukte begrepet kondolerer, fordi sykehuset hadde så dårlig omdømme i turnuslegekretser. Jeg fikk ganske raskt servert et rykte om at en turnuslegekollega hadde tatt livet av seg der. Da var det jeg og noen andre som skulle dit, bestemte oss for å legge til side ryktene og ha en god turnustjeneste. Og det ble bra. Det var ikke minst et sykehus hvor man slapp til. Det var bare en lege på vakt på Tynset sykehus om natten. Det var kanskje ikke alt vi fikk se og lære, men vi fikk store oppgaver og mye ansvar og hadde det fint sosialt, sier Nina.

Men samtidig som hun jobbet på Tynset sykehus, var hun leder i Sosialdemokratisk Studentforbund, og det tok på.

– Jeg pendlet stadig vekk til Oslo. Jeg tok nattbuss tilbake og ankom Tynset sentrum ti minutter før jeg skulle begynne på dagvakt. Så jeg levde nok et litt hasardiøst og krevende liv, smiler hun.

Når muligheter har dukket opp, er det sjelden Nina har sagt nei. Og en slik mulighet førte til at hun begynte på en doktorgrad. En annen slik mulighet førte til at hun aldri fullførte doktorgraden.

– Som student ble jeg på et seminar sittende ved siden av dekanus og professor Per Vaglum. Han hadde tatt initiativ til et prosjekt om medisinstudenters og unge legers helse, mestring og trivsel. Jeg fikk muligheten til å jobbe for dette prosjektet gjennom hele studietiden. Arbeidet med «Fra student til lege» var god skoleing. Ikke minst lærte jeg veldig mye av de tre hovedveilederne i prosjektet, Per Vaglum, Øivind Ekeberg og Olaf G. Aasland, og av å få undervise medisinstudenter i grunnleggende kommunikasjonsferdigheter. Etterpå har prosjektet i høyeste grad levd videre uten meg, forteller hun.

– Med bakgrunn i dette prosjektet og din egen erfaring – hvordan er det å være ung lege i Norge i dag?

– Nå er det jo allerede ti år siden jeg selv var ung lege. Så jeg skal være forsiktig med å uttale meg på vegne av alle andre. Men det finnes vel ikke mange møter med arbeidslivet som er mer krevende enn å ta de første sykehusvaktene, og ikke minst de første ensomme legevaktene i allmennpraksis. På den annen side har vi i Norge kommet langt med å identifisere viktige utfordringer for de unge legene og iverksatt en rekke tiltak som har regulert legejobben. Norge er nok ikke verdens tøffeste land å debutere og jobbe i.

– Har det vært et bevisst valg å gå inn i politikken i stedet for å fortsette som lege?

– Det har vært et bevisst valg å engasjere meg i arbeiderbevegelsen. Og jeg har vært klar over at ved å gjøre det, har jeg indirekte valgt bort medisinen. Men det å komme bort fra medisinen har aldri vært et selvstendig mål eller ønske. Det er den samme årsaken til at jeg driver med politikk som til at jeg valgte å studere medisin: et ønske om å få jobbe både for folk og med folk.

Nina Tangnæs Grønvold

Født 14. desember 1969

- Cand. med. Universitetet i Oslo 1997
- Leder i Sosialdemokratisk Studentforbund 1997–99
- Doktorgradsstipendiat ved Institutt for medisinske atferdsfag, Universitetet i Oslo 2000–02
- Styreleder i Fremtiden i våre hender 2001–06
- Styremedlem i Oslo Arbeiderparti fra 2002
- Avdelingsleder, spesialrådgiver og seniorrådgiver i LO fra 2002
- Styremedlem i Ullevål universitetssykehus fra 2008

Foto Oda Riska

Militærleir for LO-ungdom

Nina har arbeidet i LO siden 2002, og hennes første jobb var i organisasjonsavdelingen. Her hadde hun blant annet ansvar for ungdomsarbeid, og i 2003 skulle hun arrangere sommerleir for LO-ungdom.

– Vi hadde bestemt oss for at vi skulle dempe hotellfaktoren og øke friluftsfaktoren. Så vi satte oss ganske ambisiøse mål, leide den nedlagte militærleiren Frya i Gudbrandsdalen, la folk på flermannsrom og gjennomførte konferansen i en stor flyhangar. Det var en kaldere og mer primitiv konferanse enn LO-ungdommen nok har arrangert både før og siden, men samtidig desto mer minneverdig. Jeg la meg klokken fire, sto opp klokken seks og jobbet som en villmann for å få det til å fungere. Jeg synes det er morsomt å sette meg ambisiøse mål. Og jeg går ikke av veien for selv å nedlegge en betydelig arbeidsinnsats og sprengte akkorden, som vi ville sagt i fagbevegelsen. – Du har hatt utrolige mange stillinger og verv. Hva har vært det mest utfordrende?

– Jeg kan nevne tre ting. På slutten av 1990-årene var jeg medansvarlig for et dialogprosjekt mellom unge palestinere og israelere; Young in the Oslo Peace Process. Det dreide seg om folk-til-folk-samarbeid og forhandlinger om ungdommens fredsavtale. Dette lærte meg mye om internasjonal politikk, psykologi og diplomatisk atferd. Så var det svært utfordrende å være allmennpraktiker som turnuslege i Os i Østerdalen. Særlig om natten i 30 kuldegrader ut på bilturer av 15–20 miles lengde i snø og kulde. Da fikk jeg i korte øyeblikk følelsen av at «mestrer jeg dette, ja da kan jeg mestre alt». En tredje stor utfordring var å begynne i LO uten å ha vært i fagbevegelsen på forhånd. Og spesielt å jobbe som politisk rådgiver for LO-leder Gerd-Liv Valla, sier Nina.

– Hvordan var det å være på innsiden under Valla-saken?

– Jeg har faktisk aldri uttalt meg offentlig om den saken. Jeg har fått tilbud om å skrive bok og delta i TV-programmer,

men jeg har alltid sagt nei til det. Hva skal jeg si? Man må jo si at det var traumatisk og skremmende, en følelse av avmakt og vantro. Vantro i forhold til hva ulike instanser og mennesker fikk seg til å gjøre og avmakt i forhold til hva jeg kunne bidra med. Jeg tenker tilbake på den saken med veldig stort alvor og med sorg egentlig. Det verste var nok de to profilerte psykiaternes bidrag i form av en såkalt psykiatrirapport, som hovedpersonen ennå ikke har fått i hende. Og den negative flokkmentaliteten som jeg synes oppsto både i mediene og blant mange andre aktører i saken. Det som ble svært viktig for meg, var å ha meningsfulle oppgaver og ikke bli gående og spekulere hvileløst, sier Nina, som samarbeidet tett med LOs advokater under høringene i det såkalte Fougner-utvalget.

Tilbake til helsevesenet

I mars 2008 ble Nina valgt inn i styret til Ullevål universitetssykehus etter forslag fra Arbeiderpartiet i Oslo. Hun er for første gang på lenge tilbake i helsevesenet, denne gangen som politiker.

– Ja, det er et helt nytt engasjement jeg har fått, og det synes jeg er veldig spennende. Det er første gang jeg sitter i styret for et sykehus, og det som slo meg, er at Ullevål universitetssykehus er en organisasjon med solid kompetanse og seriøsitet. Nå er vi i en situasjon hvor vi skal gjennomføre en svær omorganisering av hele sykehusvesenet i Sør-Norge, parallelt med at vi skal spare og stramme inn. Og uten at vi skal miste verken pasientene, medarbeiderne eller medisinske fremskritt av syne. Å holde alle disse tankene i hodet parallelt er en utfordring, ikke minst for nye, ferske styremedlemmer, kan du si.

– Tror du legeutdanningen din har påvirket din politiske karriere?

– Jeg tror utdanningen helt klart har påvirket mine politiske interesser både nasjonalt og internasjonalt. De politiske vervene mine har ofte vært knyttet til utdanningspolitikk, og de som har gitt meg disse

vervene, har ofte ikke ant hvilken utdanning jeg har. Men jeg tror svaret er at det i større grad har påvirket mine egenskaper og vurderinger enn det har påvirket andres syn på meg og min karriere.

– Hvordan vil du beskrive deg selv som politiker, person og lege?

– Som person er jeg veldig glad i folk, og stort sett blid og positiv. Jeg er både inderlig og etterrettelig. Som politiker så vil jeg kanskje si at jeg er grundig, drøftende og ideologisk engasjert. Som lege er jeg faktisk ganske god til å lytte. Jeg er så pratsom at noen kanskje vil le når jeg sier det, smiler Nina.

– Hva vil du bli når du blir stor? Helseminister?

– Jeg kan jo ikke svare helt ærlig på det, da. Nå tuller jeg, men du vet vel hva vi svarer på slike spørsmål i Arbeiderpartiet, ler hun.

– Jeg har en veldig interessant jobb der jeg er nå. Den siste tiden har jeg fått anledning til å arbeide mer med helsepolitiske spørsmål igjen. Jeg har en stor interesse for alle de utfordringene som helse- og sykehusvesenet står overfor nå, og utelukker ikke at jeg kan tenke meg å jobbe enda mer med det. Jeg er også i ferd med å ta inn over meg at når man er 38 år, har man definitivt forlatt kategorien «ung og lovende». Jeg vet ikke helt om man kan tenke mer på hva man vil bli når man er stor, reflekterer Nina.

Oda Riska

oda.riska@legeforeningen.no
Tidsskriftet